

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Природоохоронне законодавство»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**

Спеціальність **101 «Екологія»**

Освітня програма «**Екологічний контроль та аудит**»

Рік навчання 1 , семестр 2

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни

к.с.-г.н., доцент **Міняйло Анатолій Анатолійович**

Контактна інформація
лектора (e-mail)

E-mail: ma.anatoliy@gmail.com, anmin@nubip.edu.ua

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4410>

Опис дисципліни

Метою викладання дисципліни «Природоохоронне законодавство» є оволодіння теорією і методологією екологічного права, вивчення законодавства у галузі використання, охорони та відтворення природних ресурсів, формування навиків його застосування на практиці, вироблення у студентів нового якісного стану екологічного мислення, формування культури особистості, яка проявляється в її еколого-правовій свідомості, мисленні, поведінці та практичній діяльності.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 12 Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

СК 14 Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРО8. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. «Загальні положення природоохоронного законодавства. Правова охорона природних ресурсів»				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі в платформі elearn				
Тема 1. Основні поняття, мета та завдання природоохоронного законодавства	2/2	<i>Практична робота №1. Еколого-правове регулювання навколишнього середовища: формування складових елементів</i>		
		Визначити предмет регулювання екологічного права; ознаки екологічних відносин, методи та принципи екологічного права.	Наведіть джерела права у галузі охорони довкілля відповідно до категорій: нормативно-правовий документ, правовий прецедент, міжнародний договір.	15
Тема 2. Правове регулювання охорони та використання земель	2/2	<i>Практична робота №2. Правові основи управління природокористуванням та охороною навколишнього середовища</i>		
		Сформувати знання щодо застосування норм екологічного права та управління природокористуванням та охороною НС	Навести по 2-3 пункти права щодо екологічних обов'язків громадян відповідно до категорій: гарантії, охорона, форми та способи захисту екологічних прав громадян.	15
Тема 3. Природоохоронне законодавство водних ресурсів	2/2	<i>Практична робота №3. Правове регулювання використання й охорони вод і водних ресурсів</i>		
		Сформувати навички застосування норм екологічного права у сфері раціонального використання й ефективної охорони водних об'єктів та їх ресурсів	Ознайомитися з особливостями правового регулювання у сфері раціонального використання й ефективної охорони водних об'єктів та їх ресурсів, застосування юридичної відповідальності за порушення водного законодавства.	10
Тема 4. Правове	2/2	<i>Самостійна робота № 1. Правові основи управління природокористуванням та охороною навколишнього середовища</i>		

регулювання атмосферного повітря		Визначити основні принципи управління та контролю у сфері природокористування й охорони довкілля.	Сформувати знання, вміння та навички застосування норм екологічного права щодо управління природокористуванням та охороною НС.	10
	<i>Самостійна робота №2. Право власності на природні ресурси та комплекси</i>			
		Сформувати знання щодо застосування норм екологічного права щодо права власності на природні ресурси.	Визначити основні принципи застосування норм екологічного права щодо права власності на природні ресурси	10
	<i>Самостійна робота №3. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення</i>			
Модульна робота 1		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тих тем, які включені до модуля	Виконання тесту 30	
РЕЗУЛЬТАТ ЗА МОДУЛЬ 1			100	
<i>Модуль 2. Правова охорона рослинного, тваринного світу та надр України</i>				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі в платформі elearn				
Тема 5. Рослинний світ як об'єкт правової охорони та використання	4/2	<i>Практична робота №4. Особливості правового регулювання охорони та використання надр та атмосферного повітря</i>		
		Ознайомитися з особливостями правового регулювання використання й охорони надр, атмосферного повітря, юридичної відповідальності за порушення гірничого екологічного законодавства та законодавства про охорону атмосферного повітря	Сформувати поняття правового регулювання використання й охорони надр, атмосферного повітря, юридичної відповідальності за порушення гірничого екологічного законодавства та законодавства про охорону атмосферного повітря	15
Тема 6.	12/5	<i>Практична робота №5. Особливості правового регулювання використання й охорони рослинного світу та лісів</i>		

Тваринний світ як об'єкт правової охорони та використання		Ознайомитися із особливостями правового регулювання використання й охорони рослинного світу та лісів, юридичної відповідальності за порушення законодавства про рослинний світ, за порушення лісового законодавства.	Сформувати навички правового регулювання використання й охорони рослинного світу та лісів, юридичної відповідальності за порушення законодавства про рослинний світ, за порушення лісового законодавства.	20
Тема 7. Правове регулювання навколишнього середовища в населених пунктах, сільському господарстві, промисловості, на транспорті і в атомній енергетиці	4/2	<i>Практична робота №6. Особливості правового регулювання охорони та використання тваринного світу</i>		
		Ознайомитися з особливостями правового регулювання охорони та використання тваринного світу, відповідальності за порушення законодавства про охорону, використання та відтворення тваринного світу.	Сформувати навички правового регулювання використання й охорони тваринного світу, відповідальності за порушення законодавства про охорону, використання та відтворення тваринного світу.	15
Тема 8. Надра як об'єкт правової охорони та використання	4/2	<i>Самостійна робота №4. Еколого-правове регулювання поводження з відходами.</i>		
		Ознайомитися з особливостями правового регулювання поводження з відходами, відповідальності за порушення законодавства у сфері поводження з відходами.	Сформувати навички правового регулювання поводження з відходами, відповідальності за порушення законодавства у сфері поводження з відходами.	20
Модульна робота 2		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тих тем, які включені до модуля №2		30
РЕЗУЛЬТАТ ЗА МОДУЛЬ 2				100
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
ВСЬОГО ЗА КУРС				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (дублювання роботи із іншим студентом) під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів, заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Загальні засади судової інженерно-екологічної експертизи. Методичні рекомендації. Шрамко О. М., Міняйло А. А., Варик Г. С.– К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2022. С.39
- Українсько-англійський словник термінів з екології / М. М. Лісовий, Ю.В. Коломієць, А.А. Міняйло [та ін.] / За ред. доктора с.-г. наук, професора, академіка АН ВШ України М. М. Лісового. - К.: НУБіП України, – 2024. – 306 с.
- Васюкова Г.Т. Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Т. Васюкова, О. І. Ярошева. – К.: Кондор, 2020. – 523 с.
- Геревич М. О., Головач А. Й., Попович Т. П., Телеп Ю. В. Правознавство. Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ», 2024. 19 с.
- Обіюх Н. М. Природоохоронне законодавство та екологічне право: Методичні вказівки і завдання для підготовки до практичних занять здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» / уклад. Н. М. Обіюх. Біла Церква : БНАУ, 2023. 55 с.
- Конспект лекцій з дисципліни «Природоохоронне законодавство та екологічне право» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 101 «Екологія») / Уклад. : к.п.н., доц. О. В. Золотарьова. – Київ, 2024. – 104 с.
- Природоохоронне законодавство та екологічне право. Навчальний посібник з практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів та виконання модульних контрольних робіт [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 101 «Екологія» ОП «Екологічна безпека», 161 «Хімічні технології та інженерія» ОП «Промислова екологія та ресурсоефективні чисті технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Д.Е. Бенатов. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,475 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 67 с.

Допоміжні

1. Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 21.07.2022 № 252. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0900-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

2. Методика визначення збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу в межах територіального моря, виключної морської (економічної) зони та внутрішніх морських вод України в Азовському та Чорному морях. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19.08.2022 № 309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1253-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

3. Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.09.2022 № 366. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1338-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

4. Методика визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 04.04.2022 № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

5. Методика визначення шкоди та збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.10.2022 № 424. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

6. Методика визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05.10.2022 № 414. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).

7. Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану та визначення розмірів завданої шкоди. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.04.2022 № 175. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-22#Text> (дата звернення 04.12.2023).